

DOMOLJUB

ŠTEV. 5. MESEČNA PRILOGA »NOVICE V SLIKAH« LETO 43
V LJUBLJANI, DNE 29 JANUARJA 1930

Cena 35 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izlaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročnina, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljub« v Ljubljani

Razorožitev src.

V Londonu so se zbrali zastopniki velikih pomorskih držav: Združene države ameriške, Anglija, Francija, Italija in Japonska. Zopet obravnavajo večno vprašanje o razorožitvi. To pot o morskem razorožitvi. To se pravi: vse velike države naj nehajo graditi nove bojne ladje ter naj se doleži število, koliko jih ena ali druga sme imeti.

Pa se zdi, da se vprašanje ne premakne niti za ped bliže rešitvi. In se tudi ne bo, dokler gospodje državniki ne bodo razorožili svojih src. In ta srca so oborožena z medsebojnim nezaupanjem najtežjega kalibra, z neverjetno prepričanostjo strahom pred bodočo vojsko in s trdno vero, da je najsigurnejši zaščitnik miru kanon in podmornica.

In če so prišli gospodje v London, so prišli v prvi vrsti za to, ker vidijo, da državna gospodarstva strahotno trpe vsled velikih stroškov, ki jih povzročajo oboroževanje. Zlasti bojne ladje. Ameriške združene države so dale lansko leto za oboroženo silo 41 milijard dinarjev, letos jih bodo morale dati — če se v Londonu ne zmenejo kaj pametnega — blizu 70 milijard. Bog, to so denarji, s katerimi bi se tudi v Ameriki dalo kaj koristnejšega narediti, kot pa nekaj novih bojnih ladij, ki jih bodo čez par let morali vreči kot zastarele med staro železo.

Drugo, kar je prignalo državnike v London, je strah drugega pred drugim. Vse velike pomorske države skušajo v številu in sposobnosti boj. ladij druga drugo prehiteti in prekositi. Katera bo hitrejša in bo imela več denarja, tista bo v morebitni vojski na konju, druge seveda pod njim. Torej kljub ogromnim stroškom nisi nikdar siguren, da v morebitni vojski kljub temu podležeš. Zato je boljše dogovoriti se med sabo, koliko sme vsaka država imeti oborožene pomorske sile.

Vsa ta dobra volja državnikov, ki jo narekuje predvsem strah pred stroški in strah drug pred drugim pa se zdi, da ni dovolj močna, da bi prinesla odrešilno besedo: vojska je blaznost, največja in najdražja norost, in če jo hočemo odstraniti, vzemimo ji orožje. Proč z bojnimi ladjami v ko-

likor niso neobhodno potrebne kot nekakšna morska policija.

Te odrešilne besede pa ni. Prav zato je ni, ker so si narodi in države še vedno med sabo kot pes in mačka. Največja narodna krepost je divje sovraštvo do drugega naroda, najboljši patriotizem, kako razmakniti meje lastne države in zarezati v meso drugega naroda, najvišja državniška modrost narodnim in verskim manjšinam v čim krajšem času zaviti vrat.

Popolno staro poganstvo, pri katerem je imel vsak narod svoje bogove, v nasprotju s krščanstvom, ki uči enega Boga, katerega otroci so vsi narodi na zemlji in med seboj vsi bratje.

Hvala Bogu, da se tudi že med narodi jasni. Vedno globlje prodira velika krščanska misel, da je en sam Bog-Oče nad nami vsemi ter da se medsebojni spori v tej veliki družini ne smejo reševati z nožem, temveč s pametno razsodbo. Tudi tista stranka, ki pri tej razsodbi zgubi, zgubi manj kot celo v zmagovalni vojni.

Po celem svetu se snujejo mirovna društva, ki se bolj in bolj množijo in danes že toliko vplivajo na politiko, da državniki neprestanega klica po miru ne morejo več preslišati. Bolj in bolj prihajajo ljudstva do spoznanja, da je za resnični mir najprej potrebno razorožiti srca, razorožiti jih srda, sovraštva in krivici in podobne poganske navlake.

Ko bodo razorožena srca, bo vsako zunanje čezmerno oboroževanje odpadlo samo po sebi. Kar se državnikom zdi danes še silno važno, se jim bo potem zdela neumnost.

Kako se razorožujejo srca, nam lepo kažejo francoski in nemški katoličani. Na Francoskem je Mark Sanjé lani organiziral mirovne kolone po 250 mladih ljudi iz vseh narodov. In kar je najbolj značilno: tri kolone so postavili Nemci. Potovale so te kolone po celi Franciji, na 200 krajih so se ustavile ter organizirale mirovne prireditve. Povsod so jih Francozi sprejemali z veliko gostoljubnostjo in umevanjem, zlasti v pokrajinah, kjer je divjala svetovna vojna. Vse kolone so se šlele v Parizu, kjer jih je toplo pozdravil sam mi-

Razkuževalna sredstva za vse svrhe
izdeluje tvrdka »**CHIMOTERNA**« d. z. o. z.
Ljubljana - Mestni trg

nister in po veličastnem zborovanju so kolone celo noč premolile v znameniti veliki cerkvi Srca Jezusovega na Montmartru za mir.

V decembru lani pa so imeli francoski in nemški katoličani v Berlinu skupno konferenco, ki je imela namen, kako zblizati Francoze in Nemce, s čimer bi bil mir v Evropi najbolj zavarovan. In ko je koncem zborovanja težko in grozno pohabljeni francoski častnik Pikó govoril navdušen govor za ohranitev miru ter potem dal roko nemškemu častniku, ki se je tudi bojeval v svetovni vojni, tedaj so v veličini ganljivega trenutka vsi udeleženci gnani po neki notranji potrebi vstali s sedežev, čuteč, da so v tem trenutku storili za razorožitev neprimerno več kot bodo državniki v Londonu s prisilno omejitvijo bojnih ladij. Oni so razorožili svoja srca, le-ti pa samo par križark.

Novice iz Beograda.

Vrhovni zakonodajni svet zopet zboruje. Razpravljal je najprej o zakonskem načrtu o nadzorstvu nad živili ter zaključil to razpravo. Nato je pretresal načrt zakona o bolnicah in ga sprejel. Po tem načrtu bo odslej v naši državi deset državnih bolnišnic, in sicer 1 v Beogradu in po 1 v posameznih banovinah. Ljubljanska deželna bolnišnica bo poslej v državnih rokah. Vse blaznice ravnatoko v državni upravi. Druge bolnišnice bodo oskrbovale banske, oziroma občinske uprave. — Vrhovni zakonodajni svet je pričel nato z razpravo o predlogu zakona o uni-

**Varno naložite svoj denar v
Vzajemni posojilnici
v Ljubljani, poleg hotela 'Union'.
Obrestovanje najugodnejše.
Posojila proti vknjižbi na posestva, proti
poroštvo i. t. d.**

* V.:

Kazenski zakon.

Kaj je zakon? Kolikokrat čujemo, beremo to besedo, zlasti v zadnji dobi, ko nam tako rekoč čez noč rastejo novi zakoni — to, seve, iz državne potrebe, da se čim prej in tem bolje uredijo pravne razmere v državi. Zakoni! Skoraj strah nas je ob tej besedi. Vidimo ga kot strogega zapovednika, z bičem v roki, ki grozi, da bo zdaj, zdaj udaril!

Toda čemu ta strah pred zakonom? Mar ni baš on naš veliki dobrotnik, naš zaščitnik, varuh? Njemu se imaš zahvaliti za varnost svojega življenja, zdravja in imetja. Kamorkoli greš, koderkoli bi-vaš, vedno in povsod čuva nad teboj. Čuva nad tvojo imovino, tvojo pravico in častjo, nad tvojo obrtjo, prometom, nad tvojimi odnosi do rodbine in družbe. Seveda pa je taisti zakon stroga napram onemu, ki se mu ne pokorava, ki ga prezira. In ker teh dobrot zakona baš ne vidimo oziroma se jih ne zavedamo, vidimo pa le posledice neposlušnosti, kršenja zakona (ki so na zunaj bolj vidne), zato oni strah pred zakonom, da se nechte zdrzati ob tej besedi. Pa saj je tudi v siceršnjem življenju tako: če nam kdo izkazuje dobroto, ga ne vidimo oziroma vsaj ne od te strani; vidimo samo njega, ki nam ucinja kaj zlega oziroma neprijetnega.

Jeli zakon potreben? — Predstavljamo si večjo družbo, n. pr. neko državo brez vsakih pravil oziroma zakonov. Vsak bi živel po svoje, kot bi se mu že pač zljubilo. Kdo bi kaznoval umore, tatvine, poizide itd.? Vsak bi skušal sam masčevati sebi prizadejano krivico — a to bi rodilo spet nove, še hujše krivice, ker bi ne bilo nikogar tu, ki bi jih nepristransko raziskal in pravično razsodil; strast in gola pest bi odločevala; kdor bi bil jačji, ta bi obstal, a le dotlej, dokler ga ne bi izpodrinil spet jačji (močnejši). V takih razmerah bi bilo družabno življenje nemogoče. Niti najprimitivnejša državnica ne bi mogla obstojati brez zakonov, kaj šele velika in moderna država z vsem ogromnim prometom in raznolikostjo komplicirane življenja!

Zakon tedaj ni neko zlo, temveč največja dobrota za narod in posameznika. Pošten človek se ga more le veseliti in ga spoštovati — boji naj se ga oni, ki ga kršil!

Zakon je, kot smo videli, za obstoj posameznikov in družbe nujno potreben. Baš zato pa je treba, da ima neko sredstvo, neko silo, ki more prisiti do spoštovanja tudi njega, ki se mu proti. In to sredstvo je predvsem k a z e n.

Kaj je kazen? To je neko zlo, ki se učini kršilcu zakona zato, da zadosti krivici ter da se zločinca poboljša, obenem pa odvrača druge od posnemanja. Oni zakoni, ki so postavljeni v zaščito najvažnejših dobrin (življenje, zdravje, imetje, država, njene ustanove, promet itd.) so opremljeni s kaznjivo — in zato se nazivljejo k a z e n s k i z a k o n i. V vseh teh zakonih je določeno odrejeno, kako naj se kaznuje kršilec dotičnega zakona.

K A J J E N O V E G A

Ko pregledujemo seznam naših naročnikov, opažamo, da jih je še vedno precej, ki še niso poravnali letošnje naročnine. Prav lepo prosimo, da se to čim prej zgodi. To je najbolj pravično, pa tudi najbolj pripravno, ker s tem dobivate list v redu in nam ne povzročate nepotrebnega dela z ustavljanjem. Kdor nima položnice, naj piše ponjo. Položnice naj se napišejo pravično, drugače žal takoj lahko nastane nered pri prejemanju lista.

d Kongres katolikov Jugoslavije. Na evharističnem kongresu od 14. avgusta 1930 v Zagrebu se sestanejo katoliki iz vse Jugoslavije. Ne samo Hrvatje, Slovenci in Srbi, temveč tudi Madjari in Nemci. Ističasno pridejo k nam gostje vseh slovanskih in tudi neslovanskih narodov. Vse bo združila in navduševala ena misel, ena ljubezen, za eno mater: sveto cerkev katoliško in za enega očeta: Kristusovega namestnika na zemlji papeža Pija XI. Katoliki Jugoslavije in posebno mi Slovenci in Hrvatje smo ponosni in se zahvaljujemo Bogu, ker pripadamo po Njegovi volji veliki katoliški cerkvi, ki je postavljena na nerazrušljivi Petrovi skali. Mi dobro vemo, kaj vse dolgujemo svoji dobri materi sveti cerkvi. In naša živa vera in navdušenje za sveto cerkev naj bo vsakemur sveto, da nas nikaka sila ne bo mogla ločiti od nje. Z njo živi Kristus, v njej je naša rešitev.

d Nov minister za javna dela. Z ukazom Nj. Vel. kralja je na mesto nedavno umrlega ministra za javna dela Savkovića, imencvan za njegovega naslednika Filip J. Trifunović, dosedaj načelnik tehničnega oddelka banske uprave v Sarajevu.

d Otvoritev lastne tiskarne za bankovce. Dne 26. januarja so slovesno otvorili novo tovarno za novčаницe v Beogradu. V imenu francoske vlade je prisostvoval tudi francoski poslanik Dard.

Ni pa dovolj, da zakon samo obstoja oziroma velja, treba ga je tudi poznati! Tudi, če bi zakon ne določal, da ga moraš poznati, bi bilo to potrebno. A ker zakon izrečno določa, da »nepoznanje kazenskega zakona ne opravičuje nikogar« (n. pr. da bi se kdo izgovarjal pred sodiščem, češ, nisem vedel, da je to in to prepovedano oziroma zapovedano), je to še dvakrat potrebno.

Dokajrat se dogodi, da pride kdo baš zaradi nepoznanja zakona z njim navzkriž; ne ve, kake posledice ga čakajo, a zadenejo ga vendar. Morda ozir, najbrž bi v obratnem slučaju drugače ravnal.

S 1. januarjem t. l. je stopil pri nas v veljavo novi kazenski zakon. Doslej je veljal pri nas (v Sloveniji in Dalmaciji) stari avstrijski kazenski zakon; poleg tega pa je bilo v naši državi še več različnih kazenskopravnih področij. Vsi ti zakoni so s tem ukinjeni in nadomeščeni z novim, za vso državo enotnim kazenskim zakonom.

Zakon spoznati in razumeti, to pa ni tako lahka stvar; zakaj vsak zakon je

d Počasi gre, pa vendar gre. Izobražene ženske v Jugoslaviji so dosegle v svojem boju za enakopravnost z moškimi lep uspeh: gđ. Smilja Krikner, dosedaj tajnica v pravosodnem ministristvu v Beogradu, je imenovana za inšpektorja. Prvi tak slučaj.

d Spremembe v ljubljanskem občinskem svetu. Razrešeni so bili dolžnosti odbornikov mestne občine: Ambrožič Josip, učitelj; Golmajer Metod, črkostavec; dr. Koprivnik Rudolf, profesor; Krek Miha, odvetniški pripravnik; Likar stane, tajnik OUZD; Miklošič Ljudevit, železničar; Meze Edvard, posestnik; Osana Josip, profesor; Potočnik Alojzij, učitelj; dr. Puntar Josip, knjižničar; dr. Rožič Valentin, profesor, in Urbančič Karel, uradnik poštna direkcije, vsi v Ljubljani. — Na njih mesta so bili na novo imenovani: Zupančič Fran, inženjer; Jenko Avgust, posestnik; Knez Saša, trgovec; Kregar Ivan, obrtnik; Ludvik Avgust, postajenačelnik; Matenšek Janko, ravnatelj; Meden Viktor, trgovec; Mohorič Ivan, tajnik Zbornice za TOI; Pavlin Josip, inženjer; Sušnik Rihard, lekarnar; Hribar Rado, poslovodja; Čeč Karel, ravnatelj Jugoslov. tiskarne, in Šarabon Andrej, veletrgovec, vsi v Ljubljani. — Za podžupana mestne občine v Ljubljani pa je postavljen gosp. Jarc Evgen, profesor v pokoju v Ljubljani.

d Izplačevanje pokojnin se je vršilo doslej vsakega drugega v mesecu. Te dni pa je finančna direkcija v Ljubljani odredila, da se bodo pokojnine izplačevale z dnem, ko zapadejo faktično v plačilo, to je že 1. vsakega meseca.

d Samo 15 km zračne črte je do Jadranskega morja od južne meje čabarskega okraja Dravske banovine.

d 30 let je minulo 19. decembra 1929, odkar obstoja Zadržna zveza v Ljubljani.

fino izklesano delo in ena napačno razumljena beseda ima lahko tudi usodne posledice. Zato je zlasti za nekega človeka potrebna razlaga in to na njemu čim razumljivejši način.

Skušal bom tedaj kot pravnik podati glavne stvari iz tega zakona oziroma one, ki v življenju največje pridejo v poštev. Naj ta poljudna razlaga ne bo brez uspeha, temveč naj pomore ljudstvu k vestnosti ter vsakemu posamezniku, da postane čim vrednejši član človeške družbe. Predvsem pa poudarjam, da to ni znanstvena razprava o pravnih vprašanjih, temveč v najboljšem namenu poljudno prirejena razlaga novega kazenskega zakona.

Najprej hočem podati nekaj pojasnil iz občega dela kazens. zakona, nato pa pričnem z razlago posebnega dela, kjer se bom največ mudil. Kot za podlago si lahko kupite (slovenski) kaz. zakon, ki ga dobite v vsaki večji knjigarni.

Zadruga, ki so sedaj pri tej zvezi včlanjene, se po posameznih skupinah razdele kot sledi: kreditne 317, nabavne in konzumne 65, mlekarke 37, živinorejske 32, kmetijsko-štokovne 26, obrtne 24, stavbne 24, elektrostrojne 22, razne 29, osrednje 2, torej skupaj 578.

d Poljedelski delavci iz Vojvodine so zaposleni sedaj v velikem številu v Franciji in so francoski delodajalci z njimi zelo zadovoljni. V kratkem bo sprejetih v Franciji 600 vojvodinskih delavcev za opekarne in 2000 delavcev za polja, s sladkorno peso obdelana.

d Poroke so tu. Predpust je, čas ženitev in možitev. Veliko sreče in blagoslova božjega želimo novoporočencem. Na nekaj pa bi radi opozorili. Po mnogih krajih je navada, da fantje dobe od ženina bogato odkupnino za nevesto. To običajno potem porabijo za pijačo, le prevečkrat za čezmerno pijačo. Vemo pa, da je v vsaki župniji toliko resničnih potreb — ali ne bi bilo veliko dobro delo, če bi se ta denar vsaj deloma, če ne ves, daroval za to ali ono potrebno reč. Imaš siromaka, ki prezebuje in strada, imaš dobrodušen zavod, imaš knjižnico, imaš revno cerkev itd. Pravkar se nam sporoča, da so nekje na Gorenjskem fantje obrnili odkupnino za cerkvene sveče. Dobro! Kjer je potreba. Fantje, pokažite, da imate srce za potrebne!

d Znani 20% kronski boni, ki imajo, kakor znano, za davčne zaostanke iz leta 1928. samo še do 17. marca 1930 plačilno veljavo, so dali nekim nepoštenim ljudem povod za ponarejanje teh listin. Pred nekaj dnevi je kupil bankir Samojlovič v Zagrebu kronskih bonov od ravnatelja neke trgovske pisarne za 70.000 Din. Samojlovič je sumil pristnost priznanic. Policija je dognala, da so bili boni (priznanice) ponarejeni, in sicer v Ljubljani. Vrši se preiskava, ki bo vsekator dognala, kje je kovačnica bonov, in kdo je bil v nji pravi mojster.

d Tisti, ki imajo 20% bone založene pri kakem bančnem zavodu, naj bone dvignejo do 15. februarja. Po tem dnevu bodo banke bone same vnoviče za lastnike.

d Še nekaj o 20% bonih. Ker je v naših krajih prav malo davčnih zaostankov, za katere bi prišli v poštev 20 odstotni boni, je zbornica za trgovino, obrt in industrijo predlagala finančnemu ministru, da se naj 20 odstotni boni lahko porabijo udi za plačevanje davkov za 1929.

d Novo avtobusno progo je otvorila mestna občina mariborska, in sicer progo Poljčane—Konjice—Vitanje.

d Javna bolnišnica v Slovenjgradu je oskrbovala tekom preteklega leta 1893 bolnikov, od teh 1149 moških in 744 žensk. Opuščenih je bilo tekom leta ozdravljanih 749 moških in 512 žensk, skupaj 1306; izboljšanih 246 moških in 167 žensk, skupaj 413; umrlo pa je 37 moških in 25 žensk, skupaj 62 oseb. Izvršnih je bilo 701 večjih in manjših operacij.

d Naš izvoz je znašal leta 1929. v tonah 5.329.866, v vrednosti 7.921.707.922 dinarjev. Naš uvoz je znašal leta 1929. 4.529.762 ton v vrednosti 644.699.695 Din. Smo torej za skoraj eno in pol milijarde

dinarjev več izvozili kot uvozili, kar znači, da je naša zunanja trgovina aktivna.

d Po 15 letih je prišel iz ruskega ujetništva Franc Kaloh iz Št. Petra pri Mariboru. Ministrstvo zunanjih zadev v Belgradu pa je prejelo te dni prošnjo Jakoba Pezera iz vasi Ružiča v Bosni, ki je še vedno v Rusiji, in sicer od leta 1914. in prosi, da bi ga ministrstvo rešilo iz Rusije in mu izposlovalo dohod v Jugoslavijo.

d Da se pospeši tudi pri nas umetno travništvo, ki pomenja višek umnega pridelovanja krme, namerava Kmetijska poskusna in kontrolna postaja v Ljubljani letos na spomlad zasejati večje število vzornih umetnih menjalnih travnikov v ploskovni meri po 250 do 2500 m². Kmetovalci, ki imajo voljo in veselje delati za vzgled sebi in svojim sosedom take poizkusne travnike in imajo na razpolago primerno zemljišče, ki je bilo lansko leto obdelano z okopavino (krompirjem, peso itd.) in leži ob kaki javni poti, naj se prijavijo pisмено ali ustno pri Kmetijski poskusni in kontrolni postaji v Ljubljani, Dunajska cesta 38, do srede meseca februarja t. l. V pismeni prijavi naj prijavitnik navede natančni svoj naslov, t. j. ime in priimek, kraj in hišno številko bivališča, pošto in železniško postajo. Nadalje mora v pismeni prijavi prijavitnik navesti natančno ploskovno mero njive, za katero želi, da se mu deloma ali v celoti izpremeni v umetni menjalni travnik. Pri ustni prijavi se vse to vzame na zapisnik. Travno-deteljno mešanico za nasev umetnega menjalnega travnika dobi poizkusnik brezplačno od postaje in mu bo dala postaja od drugega leta naprej tudi potrebna umetna gnojila za pognojitev poizkusnega zemljišča, če se bo pisмено zavezal, da se bo pri izvajanju poizkusa držal natančno predpisov in danih navodil.

d 20.000 Din izplača blejska občinska uprava onemu, ki izsledí povzročitelja požarov na Bledu ali poda podatke, kateri bodo služili za izsleditev požigalcev.

d Še do 15. februarja imaš čas, da se vpišeš med člane Kmetijske družbe. Če ti je pri srečanju stanovska korist, ne zamudi prilike in vpiši se takoj!

d Kočevarji se za proslavo 600 letnice priselitve v naše kraje prav pridno pripravljajo. Mnogi inozemski listi že pišejo o tem jubileju in bodo nekateri poslali na prosla-

vo svoje posebne poročevalce. Do avgusta namerava pripravljalni odbor zbrati in urediti tudi pokrajinski muzej, ki bo pričel o vseh zanimivih segah in navadah Kočevarjev in njih zemlje.

d Otvoritvi nove rudniške električne centrale dne 25. jan. v Senju pri Čupriji je prisostvoval tudi minister za šume in rude g, dr. Anton Korošec.

d Razpuščena sta ravnateljstvo in nadzorstveni odbor zagrebškega urada za varovanje delavcev. Za komisarja je postavljen zagrebški veletrgovec Franjo Holujevič.

d Kaj pa naši Belokranjci. Januarja sta bili zaključni seji Kmetijskega društva in Hranilnice in posojilnice v Metliki. Kmetijsko društvo je imelo nad dva milijona, posojilnica pa nad sedem milijonov prometa, kar je dokaz, da obe zadrugi v korist ljudstva lepo prospevata. — Dne 23. januarja je sprojel ban Savske banovine odposlanstvo kmetske občine Radatovice v čnomeljskem okraju, ki so ga prosili pomoči pri ustanavljanju novih šol. Ban jim je obljubil, da bo storil vse, kar je v njegovi moči.

d Zadruga za posebno pasmo prašičev. Kmečka zadruga »Agraria« v Rumi (Srem, švabski kmetje) ustanavlja sedaj zadrugo, ki se bo pečala z rejo posebne pasme prašičev. Gre za neko požlahtnjeno nemško pasmo. Posestnik Nagl v Rumi ima svinjo te pasme, ki tehtta pri starosti 27 mesecev 400 kg in ki bo v teku treh mesecev dosežla težo pol tone (500 kg). Visoka je 110 cm, dolga 210 centimetrov. Neki njen mladič ima pri starosti desetih mesecev že težo 190 kg. Nova zadruga bo stopila v zvezo z industrijami, ki se pečajo s predelovanjem mesa in izvozom.

d Težak prašič. Minuli teden je prodal Sinkovec Franc, p. d. Osredkar, na Češnjicah, okraj Kamnik prašiča, ki je bil težak 325 kg, bil pa je star le eno leto in 7 mesecev. Kupil ga je od Kmetijske družbe kot plemenjaka.

d Iz belgrajske obrtne zbornice. Pretekli teden je bila seja glavne uprave obrtniške zbornice v Belgradu. Sklenili so med drugim, naj se moške in ženske krojaške obrti, ki so bile dosedaj ločene, smatrajo za eno obrt. Kraljevski vladi se predložili spomenico, naj državne delavnice ne sprejemajo privatnih naročil. Drugi dan so pre-

Do daljšem zadržavanju v naravi za časa dežja, snega itd.

Sloan-ov Liniment

odstranjuje, omiljuje in osvaja
vseh vrst bolečin

Po težkem delu ali po zadržavanju v naravi za časa dežja in drugih padavin je Sloan-ov Liniment (mast) zelo dobro sredstvo za bolne mišice in skrčene sklepe.

Ni potrebno drgniti kajti mast gre sama v kožo, blaži bolečine skrčenih sklepov, bolnih mišic in živec, hladi pri vnetju in odstranjuje vsako sled kluženja in bolečin.

Rabite Sloan-ovo mast proti revmatizmu, išijasu, bolečinam v križu, bolečinam v bokih, bolečinam distorzije in kontuzije in proti vsem boleznim mišic.

Generalno zastopstvo MISOVIĆ in COMP.
Beograd, Sarajevska 70.

Dobiva se v vseh lekarnah in drogerijah!

tresali zakonske načrte, ki se tičejo obrtništva.

d 3000 vagonov pšenice je prodala v preteklem letu Jugoslavija Bolgariji. Sedaj pa Bolgari močno vprašujejo po jugoslovanski koruzi in so napravljene že zaključki za 2000 vagonov koruze.

d 88 letnico življenja je praznoval te dni g. p. Otokar, duhovnik kapucinskega reda v Celju. Se mnogo let!

d Tovarno za izdelovanje stekla — ánevno 15 vagonov — hoče zgraditi neka praška banka v bližini Skoplja.

d Veliko carinarino v potrebnih skladiščih bodo sezidali v Subotici. Stavbeni stroški so proračunani na 17 milijonov dinarjev.

d Število katoličanov v Belgradu pred vojsko je bilo okrog 4500, v južni Srbiji blizu 15.000, v severni Srbiji 10.000. Sedaj je v Belgradu 32.000 katoličanov, v ostali Srbiji blizu 70.000.

d Izselilo se je iz Jugoslavije v prekomorske dežele v prvih 10 mesecih lanskega leta 15.455 oseb, za 20 odstot. manj kot v istem času v l. 1928. Največ jih je odšlo v Argentino (5909). Povrnilo se jih je pa v istem času 4739, za 15 odstot. več kot v istem razdobju v l. 1928. Iz tega se vidi, da naše izseljeništvó v prekomorske dežele pada.

d Zadržuje za rejo konj so začeli v velikem številu ustanavljati v Vojvodini.

d Pisatelj Anton Leskovec umrl. Dne 25. januarja 1930 je po kratki težki bolezni umrl v splošni bolnišnici v Ljubljani g. Anton Leskovec, vodja finančne uprave v Radovljici in slovenski pisatelj. Naj počiva v miru!

d Zanimiva razprava preložena. Dne 24. jan. bi se imela vršiti pred sodiščem v Belgradu razprava proti bivšemu belgrajskemu podžupanu dr. Kostu Jovanoviču. Toži ga sedanjí belgrajski občinski odbor radi člankov, ki jih je dr. Jovanovič objavil v časopisju proti gospodarski politiki in proti načinu uprave sedanjega belgrajškega občinskega odbora. Kot priče v tej veliki razpravi so pozvani najuglednejši belgrajski upravni strokovnjaki, bivši ministri, poslanci in politiki. Razprava pa je bila preložena.

d Požar je uničil lepo poslopje kolarškega mojstra g. Sedmineka v Petrovčah pri Celju.

d Strel je prebil steno kupeja in zadel kmetico. V vlaku, ki vozi iz Zagreba v hrvatsko Zagorje, se je peljalo v posebnem oddelku več vojakov, ki so ogledovali svoje puške. Vojak Tomo Fileš je tako nesrečno ravnal s puško, da se je sprožila. Strel je prebil steno kupeja in zadel v prsa kmetico Amalijo Neškovo, ki je sedela v sosednjem oddelku. Nesrečna ženska je bila takoj mrtva. Vojaka so na postaji Zaprešič prijeli. Bil je seveda tudi sam ves potr radi opisane grozne nesreče.

d Lokomotiva mu je odtrgala glavo. Dva dečka sta se pretekli teden vozila na železniškem tiru pri Muhaberju pri Prečni na Dolenjskem. V trenutku, ko je prišel vlak, sta bila na tiru. Lokomotiva je enega pahnila stran, drugemu pa odtrgala glavo. Zadnji je bil 8 letni sinček Antona Pleskovića iz Bučne vasi.

d V Požarevu je umrl tamošnji pravoslavni škof Mitrofan.

d Samokres se je nenadoma sprožil. Poselnik Martin Rojko iz Sv. Lenarta v Slov. goricah je prišel te dni zvečer domov ter naprosil ženo, da mu izroči samokres, ker mora nekam na pot in mora radi precejšnje vsote denarja, ki ga ima pri sebi, biti oborožen. Žena mu je prinesla samokres, ki ga je Rojko prišel čistiti. Samokres pa se je nenadoma sprožil in kroglja je šla Rojku skozi trebuh. Mariborska rešilna postaja je bila o dogodku obveščena šele naslednji dan. Ko je možvo mariborskega rešilnega oddelka prispe'o na kraj nesreče, je Rojko zaradi izkrvavitve že izdihnil.

d Dvignila se preko ograde ob zapornicah pri železniškem prevozu na Tržaški cesti v Mariboru. Ko sta hotela prekoračiti tračnice, je prihmel stroj brezovlaka in oba vlekel nekaj metrov s seboj. Oba sta obležala hudo poškodovana v mlaki krvi. Prepeljali so ju v bolnišnico. Na podlagi davčnih knjžic, ki sta jih imela pri sebi, so dognali, da gre za 24 letnega zidarskega pomočnika Frana Čestnika in 24 letnega delavca Antona Laknerja.

d Brizgajoče, razbeženo tekoče železo je doseglo noge 30 letnemu Janezu Premšaku in 20 letnemu Janezu Mesarju v Strojnih tovarnah in livarnah v Ljubljani. Oba ponesrečena sta bila prepeljata v bolnišnico. Zdravniki se trudijo, da bi oba rešili pohabljenosti. Sežgano imata reveža kožo in meso na stopalih. Da bi le kosti ne bite še načete.

d Mariborski komunisti. V državnem sodišču za zaščito države v Belgradu je bil 25. jan. izvršena razsodba proti članom komunistične organizacije v Mariboru. Dobili so: Milan Barle 10 let, Rudolf Straus 1 leto, Albin Breznik 6 let, Marija Breznik 3 leta, Fran Toplak, Jakob Kebrič in Ivan Rožkar pa po 2 leti robjne.

d Razmesarjenega so našli ob tiru med postajama Brežice in Dobova blizu vasi Sela Rudolfa Krulca, edinega sina upokojenega pismonoše. Zadeva še ni pojasnjena.

d Naenkrat ga je zgrabilo četvero rok. Kmet Somi Štefan iz Radmožancev v Slov. Krajini je bil v Beltincih na sejmu. Proti večeru se je vračal domov. Okrog pol šestih je došel do Nedelice. Bila je že tema. Naenkrat ga zgrabi četvero rok. Še preden se je Somi zavedel, sta mu napadalca izmahnila denarnico, v kateri je bilo 5000 dinarjev in sta izginila. Somi je zadevo javil orožništvu. Napadalca sta že izročena sodišču v Dolnji Lendavi.

d Plinska napeljava ni igrača. V Zagrebu bi se te dni pripetila kmalu velika nesreča, ki je bila v zadnjem hipu preprečena. Postrežnica Marija Sloveč je v poslopju tovarne »Isis« čistila pisarne. Poleg nje se je igral njen 6 letni sinko. S čim se je igral? S petelinom plinske napeljave. Mati tega ni opazila, ko pa se je med delom ozrla na otročička, je videla, da je naenkrat omedlel. Hotela mu je spročiti na pomoč, ali v istem trenutku je pršlo slabo še njej in tudi ona je omedlela. Tako sta nekaj trenutkov ležala oba nezavestna na tleh in bi bila gotovo umrla, ko bi slučajno ne stopil v pisarno neki uradnik. Ta je ta-

koj opazil, zakaj gre, saj mu je že vonj plina povedal. Odprl je brž okno in sklical ljudi skupaj. Mater in otroka so odnesli na prosto. Materi je na zimskem zraku kmalu odleglo, otroka pa so morali prepeljati v bolnišnico, vendar pa ni nevarnosti za njegovo življenje.

d Neprostovoljna kopel konja s 17 pujski. Za Štemburjevo gostilno v Kandiji pri Novem mestu je stal te dni konj, vprežen v voz, na katerem je bilo 17 svinj. Ko se je konjiček najedel suhe krme, si je začel pijače, seveda ne one slavnoznane v Štemburjevi gostilni, ampak tiste čiste vodice iz mimotokeče Krke. Pot h Krki pa je strma; par trenutkov in konj z vozom in prašiči vred se je znašel v 6 m globoki vodi. A glej srečo! Konj se je z vozom obrnil nazaj proli kandijskemu bregu in ljudje so oba potegnili na suho, 17 pujskov pa je splavalo po Krki na kandijsko in deloma tudi čez vodo na novomeško stran. Večina živali se je rešila. Pogrešajo samo dve svinji.

d Kmetje ne puste avtomobila naprej. Tovorni auto, last nekega podjetnika iz Kotor Varoši, ki redno vozi med tem krajem in Banjaluko, se je zaletel, ker je krnilo šoferju odvovedalo, v neko turško kavarno. Auto je prebil zid in povozil v sobi starčka in tri otroke, ki so bili starčku izročeni v varstvo in zlasti dva zelo poškodovana. Kmetje vasi Vrbanje nočejo pustiti avtomobila naprej, dokler se škoda ne preceni in ne plača. Na kraj nesreče je odšla orožniška patrulja.

d Divjo mačko je ustrelil malo nad vasjo Apnenik v Gorjancih Hudoklin Ignacij iz Št. Jerneja. Z repom meri zver skoro en meter.

d Italijanske oblasti na Reki so predale našim oblastem znanega roparja Jurija Premruša, ki je svoj čas strašil po Zagrebu, Osulinu in Reki.

d Zemljevid dravske banovine v merilu 1 : 750 tisoč je izdelal in založila Jugoslovanska knjigarna. Na zemljevidu, ki ga je narisal inž. F. Novak, je sedaj vrisal dr. V. Bohine točno mejo med dravsko in savsko banovino in sicer na podlagi občinskih. Nekateri drugi zemljevidi imajo mejo povzeto ali celo napročno vrisano. Cena zemljevida 6 Din.

d Gospa, tudi Vi boste znali ceniti kakovost pravega terpentinovega mila »Gazeta«, ako ga boste poskusili le enkrat.

d Pri bleđi, sivorumenkasti barvi kože, utrujenosti oči, slabem počutku, zmanjšani moči za delo, žalostnem razpoloženju, težkih sanjah, bolečinah v želodcu, pritisku krvi v glavi in strahu pred boleznijo se svetuje, da se skozi nekaj dni zjutraj na tešče pije čaša naravne »Franz-Josef-grenčice«. V zdravniški praksi se uporablja »Franz-Josef«-voda največ zaradi tega, ker na mil način odstranja vzroke mnogih bolezenskih pojavov. — »Franz-Josef-grenčica« se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Izvirne francoske pastilje

VALDA

proti nadihu, nahodu, gripu, katarju, gripu, influenci.

Prodajajo vse lekarnе in drogerije.

Pretrgano zagrinjalo

Mira je pozabljala svojo bol. Bila je otrok, ki si je želel sreče in življenja. Zahvaljevala je Jezuščka za njegov čudež.

Medtem ko sta Lucijan in Cecilija prišla na posteljo kolač, v katerem so tičale majhne rožnate in modre svečke, se jima je ljubeznivo nasmehnila in zaspala...

Toda vse to so samo sanje, ki bi mogle biti bodočnost, a izginjajo kot preteklost.

III.

V koči uboge zavrženke prikazen izgine in spet nastane tema. Edino rožnata nebeska svetloba medlo proseva in razsvetljuje revno okolico in žalostno sedanost.

Mira se ne gane na svojem ležišču. Pokonci poleg nje molče stoji angelj Smrti in sprašuje s pogledom zamišljeno mater, koga je obraz se je razjasnil.

Blagostavlja onc, ki bodo po njeni smrti sprejeli ubogo siroto. Razmišlja o novi usodi, ki čaka njenega otroka. Mira ne bo več trpela lakote, mraza in zaničevanja.

Z navdušenjem gleda mati prikazen, ki se še vedno ne gane, ter odgovori na vprašanje njenih oči:

»Kako naj bi se obotavljala dati svoje življenje, če bo otrok okusil tako srečo!«

Prepričana je, da je izgovorila končno besedo, ki ji jo vzela življenje, ter obudila malo Miro.

Z ljubeznijo se skloni na ugaslo obličje svoje hčerke in opazuje, da li se v potezah že vidi prebujanje k življenju.

Toda angelj reče materi z resnim glasom:

»Le poglej še naprej kaj bi bila Mira, ko bi imela dvajset let.«

Dvajset let! Doba načrtov in odločitev, ki spreminjajo življenje.

In znova se pretrga zagrinjalo bodočnosti, in mati vidi daleč naprej. Mira se prikaže svoji materi kot gospodična. Mati pa takoj spozna v tej elegantni mladi dami strastno in živahno ciganko. Kako bi bila Mira lepa v dvajsetem letu... Mati jo opazuje s ponosom ter hvaležno pogleda angelja; zahvaljuje se mu za veselje, ki ga

SLOVENEK

katoliški dnevnik, pisan v duhu katoliške akcije. — Vsako nedeljo ima prilogo slik na 8 straneh v bakrotisku. — Stane na mesec 25 Din. Pišite, da se Vam pošlje na ogled. Naslov: »SLOVENEK«, LJUBLJANA, JUGOSLOVANSKA TISKARNA

vživa v tem trenutku, ter opazuje z veseljem, a tudi s strahom v srečo prikazni bodočnosti, ki se razvijajo kot film pred njo.

IV.

Nekdanji inženjer je postal ravnatelj trvdre Andrej Arnat, ki jo je bil ustanovil. Redbina je bila razpuščila bretonsko mesto ter se naselila v Parizu. Na dan odhoda je Mira svojo žalost vsem skrivala, hodila je po travnikih ter natrgala par cvetk in jih

spravila v knjigo, da odnese s seboj spomin na to bretonsko zemljo, v kateri spi njena mati.

Inženjer Arnat je bil postal s svojo energijo in delavnostjo eden prvih industrijalcev. Njegovo ime je bilo znano daleč preko meja Francije. Postal je zelo bogat. V svojih tovarnah je imel več tisoč delavcev, in vsi ti ljudje so ljubili svojega gospodarja, zakaj po pravici so ga smatrali za človekoljubnega moža, ki je skrbel za nje v vsakem oziru.

Leta boja so zapustila svojo sled na Arnatovem obličju, lasje na njegovih sencih so postali sivi, in skrbi so izklesale gube v njegovo čelo. Njegova soproga je srečno živela v mirnem družinskem krogu treh otrok.

Mira je bila sedaj veliko, vitko dekle, koje velike črne oči, ponosno zadržanje, malo divje kretnje in orijentalški tip so izdajali tuje pleme v Arnatovi rodovini.

Mala ciganka se je le težko navadila na pariško življenje. Silno se je čudila visokim hišam, v katerih so bila stanovanja drugo nad drugim, kakor v kletkah.

Tudi mestni parki so jo kljub svojim lepotam razočarali; bili so preozki, preveč redno začrtani za tega otroka, ki je sanjal o brezmejnem obzorju. Iz oken je videla ulice, polno ropota in gibanja. Videla je tudi druga okna in uboga, vsa prašna drevesa. Zrak jo je v začetku dušil, in zaman je iskala svežega in slanega morskega vzduha.

Polagoma se je bila Mira navadila na hrušč in trušč ogromnega mesta, na vozove in na prah.

Rastla je, priljubljena pri vseh, vedno

7

RAZNO

Toplota na luni. Opazovanja in merjenja so pokazala, da znaša toplota najbolj vročih krajev na luni približno 120 stopinj Celzija. Za 20 stopinj je tam bolj vroče kot znaša toplota vrele vode. Nauk torej, da je lunino površje ledeno, ne drži. Ako bi mogli postaviti na luno goro ledu, bi se v kratkem času raztopila in se nato naglo spremenila v paro. Ne bi rabili peči tam; kar na bližnji skali bi si lahko ocvrli par jajec!

Sodi v padalu. Nemška Lufthansa je pred kratkim poslala na Dunaj posebno poizkusno letalo za transporte. Tri dni so se vršili poizkusni poleti. Cilj jim je bila planina Rax, katero obklučujejo turisti in izletniki v velikem številu. Posebnost teh poletov je bilo spuščanje sodov iz transportnega letala na Raxu. Sodi so bili privezani na padala, ki so se odprla, čim je sodček zdrknil z aeroplana proti zemlji. Na Raxu je te

Lorenski učitelj

Roman.

»Kako me je ljubil moj Nikolaž, a v pismih ne govori njegovo srce; iščem ga in nisem zadovoljna.« Oče jo je miril. Vedel je, da je silno občutljiva, bolj vznemirjena ko ptica na straži, ki čepi na veji in se ozira okoli in prisluškuje in že odpira kljun, da opozori mladiče, ko se pasejo po travi. Težko ji je izpodbijal slutnjo, ki jo je imela že od začetka: »Da se le ne bi prišel k nam boriti!« Učitelj je iskal po svojih zemljepisnih knjigah in na zemljevidih meril razdaljo, ki loči Husjatín od Križa. »Vidiš, je dejal, če bodo ti ljudje, ki vedno pravijo »bei uns« (pri nas), potrebovali ojačenja, ga bodo poslali od bliže; nikakor ne bodo tekali za našim fantičem, ki mu ne zaupajo in so ga radi tega poslali na visoki severovzhod, tja v deželo divjih rac.« Poslušala je: čimdalje večja senca ji je obrobila oči in se držala tako, da bi vsi, razen moža, hčere in starega Leona na Hornji, mislili, da ji gre na jok. Toda ni plakala, ni marala plakati.

Samo enkrat v prvem letu je bilo Nikolaževo pismo pisano s srcem, z dušo tako silno ljubljene sina. Pisano je bilo koncem novembra 1917, očitno v prepričanju, da ga nemška vojaška oblast ne bo brala. Kdo neki je prevzel pismo in ga poslal materi? Kak osvobojeni ujetnik? Ranjenec, ki so ga poslali proti zapadni fronti? Zvest prijatelj, ki je nagloma odšel s svežo divizijo, ki jo je Hindenburg poslal na pomoč s Francozi se vojskujočim četam? Nikdar niso zvedeli. Imelo je švicarsko znamko in odgovarjalo

glavni slutnji staršev: duše tega rodu so bile še vedno strnjene.

»Nič ne kaže, da bi nas poslali na zapad. Tovariši in jaz mislimo, da bomo končali vojno tukaj, kjer na zamrzlih tleh čuvamo jarke; časih posipamo pota, časih pa drvarimo v gozdih. Mama, pomirite se! Ko pridem na naše lorenske poljane, tedaj bo že vojske konec. Vzpel se bom na Križ, šel proti vrhu in potrkal na kuhinjsko okno tako tiho kakor taščica pozimi — saj se spominjate sneženih dni — in Vi boste čuli! Pa saj ne čujete; Vi uganete že davno prej nego vidite!«

Nikolaž se je, žal, zmotil. Verdun! Koliko vojakov si pomoril! Nemci niso mogli več odlašati. Čete so jim kopnele. Vsak teden je bilo treba novih divizij. Koncem decembra je prišla na vrsto 15. nadomestna divizija, torej 17. pešpolk, pri katerem je služil sin kriškega učitelja. V veliki naglici so napravili težko pot. 27. januarja je stopila v bojno črto na levem bregu Moze.

Odslej je Nikolaž Baltus še manj pisal. Stal je pred nepremagljivo trdnjavo, kjer so se borili brez prestanka. Nemški vojaki so padali v tako velikem številu, da sta napor in zavest brezplodne smrti potrla še tiste, ki so ostali živi. Vojskovodje so videli, kako se izčrpava cesarska armada in njihov nemir se je kazal v skrajno strogih policijskih predpisih. Balí so se, da bi vojaška pisma postavila na laž zvonove, ki so vsak čas oznanjali zmago. Baltusova Marija je vsak teden nesla na postajo zavoj z jestvinami, ki so sinu ugajale: kolač z dvema žemljama gospe pekarice; steklenico slivovke in višnjeve zavitek tobaka. Orana ji je rekla: »Zakaj ne jaz? Mlada sem in Vam je pot že dolga!« Mati je odvrnila: »Uganil bo, da sem mu jaz vse pripravila. Zdi se mi, da ga znova povijam, kadar

so jo imeli za hčerko in sestro. In vendar je včasih čutila v sebi zelo nejasen spomin na svojo skrivnostno in žalostno preteklost. Tedaj je ogledovala čudni znak, ki je bil narisana na njenem zapestju. Ob takih trenutkih je imela temne slutnje: imela je vtis, da vživa srečo, ki ji ni bila določena in ki ne bo vedno trajala.

Ker je mislila, da se ima zahvaliti za svoje življenje inženjerju in njegovi ženi, bi bila rada poplačala njih dobrote z vredno požrtvovalnostjo.

Mira je bila izredno inteligentna, z lahkoto je končala vse študije ter slednjič pomagala inženjerju pri delu. Arnat se je čudil zanimanju, ki ga je kazala za delo, in jo je slednjič napravil za svojo tajnico. Nato je vsak dan občudoval dekletovo odločnost in delavnost, ki mu je slednjič postala neobhodno potrebna sotrudnica.

Bila je v njegovi ravnateljski pisarni ter ga vsak dan zjutraj spremljala v urad.

Uradniki so se najprej čudili, ko je bila začela z ravnateljem hoditi m'ada dama v pisarno, a pozneje so jo vzljubili, ko so spoznali njeno sposobnost in odločnost, s katero je dajala povelja v Arnatovi odsotnosti. Sedeč pri svoji mizi je podpisovala tekoče akte, ki jih ji je prinašal uradnik. In z energično roko, ki je nosila na zapestju ciganski znak, je podpisovala za svojega krušnega očeta: Mira Arnat, tajnica.

Neki dan je bila bolj sanjava kot ponavadi in je dolgo studirala modri znak na svojem desnem zapestju, ki ga nihče ni mogel razrešiti. Spominjala se je žalostnega konca svoje prave matere, šumenje stro-

jev in drdranje fermenov pa je uspavalo njene misli.

Eden uradnikov je vstopil, ne da bi ga bila zapazila. Ironično jo je gledal kako sanja, medtem pa je stopil Arnat v urad.

Z nemo kretnjo je Arnat odslavil uradnika, ki se je slabe volje umaknil, toda ne dovolj naglo, da ne bi bil ujel nemirnega izraza ravnateljevega lica, ki se je sklonil k pohöberjenemu dekletu.

Možak se je hudobno, a tiho nasmehnil, ko je zaprl vrata, ter dejal strojepiski, ki

NEDELJSKI SLOVENEK

Naslov:
»SLOVENEK«
Ljubljana,
Jugoslav. tiskarna

na 16 velikih straneh in še s prilogo slik na 8 straneh v bakrotisku. — Najbolje nedeljsko čtivo. — Stane za eno četrtletje samo 30 Din

jo je srečal na hodniku, s hudobnim glasom.

»Verjemite mi, ravnatelj se stara. Zaljubljen je v ciganko...«

»Ne! — res?«

Obadva sta se smejala pri misli na takšno romantično razmerje... Tovarniško osebo se bo smejala, ko bo slišalo z zanimivo novico.

V ravnateljski pisarni pa je Arnat izpraševal Miro:

»No, Mira? Tvoje misli hodijo daleč od

nas proč?... Zakaj si tako žalostna? Saj si vendar srečna. Ali te tare kakšna skrb?«

Mira je bila ginjena ter se nasmehnila svojemu »očetu«, da ga pomiri. Ne, žalostna ni bila, temveč srečna, in je vedno hvalila usodo, da jo je privedla pod to streho.

Arnat jo je ljubeznivo gledal. Potem pa je počasi potegnil iz svoje listnice pismo ter ga ponudil dekletu. Občutil je potrebo, da zaupa svojo skrb Miri, ki ga je tako dobro umevala.

Mira je čitala pismo. Bila je ženska pisava. Takoj pri prvih besedah ji je postalo tesno pri sru.

»Ali ne veste ničesar, kako živi vaš sin Lucijan?« je stalo v tem pismu.

Mira je sočutno pogledala Arnata, zakaj dobro je vedela, kako živi Lucijan že tri ali štiri leta. Nič moškega ni bilo na njem, pač pa je bil silno bahav, razsipal je denar in svojo mladost pri konjskih dirkah, v nočnih zabaviščih v družbi žensk in pustolovcev najhuše vrste.

Arnat je bil žalosten, ko je videl, da je Lucijan zabredel v to lenuharsko in izprijeno življenje. Ta veliki delavec je trpel, ko je pomislil, da je njegov sin tako različen od njega. Izpraševal se je, kako bi mogel ta nesposobnež pozneje voditi tvrdko, ki jo je bil vzpostavil s tolikim trudom in težavo.

Mira je čitala pismo naprej... Ženska je hotela denarja. S čisto odkrito nesramnostjo je pisala:

»Bogati ste dovolj, da lahko plačate dolgove svojega sina.« Podpisana je bila Lucija.

Miro je zaskrbelo. Ali je bil poizkus te

mu vežem zavoj. Orana, če bi bilo treba, tudi noge bi dala, samo da bi sina stregla. — »Bledi ste sedaj.« — »Drugi so. Nisi opazila? Od novega leta naprej matere ne morejo biti več razmišljene. Če jih ogovoriš, ti sicer odgovore, a so kakor živi kipi. Može sprašujejo: Kaj misliš? Čudno, čudno! Kako more tvoj oče misliti na kaj drugega in poučevati v šoli?«

Med materami je bilo mnogo takih, ki so jih slutnje prevarile. Marija ni bila med njimi. 18. aprila je z občinsko kriško pošto prispelo uradno obvesčilo pod pečatom 5. armade, ki ji je poveljeval pl. Galwitz. »Občinski pisar učitelj Baltus ga je odprl. 4. stoltnia 17. nadomestnega polka. 12. armade, z žalostjo razpisanja, da je Nikolaj Baltus v bojih dne 15. t. m. izgubil. Prosimo starše, kakor hitro kaj zvedo o svojem sinu, naj nemudoma sporoče stoltniji. Ta vojak je bil izredno drzen. — Stoltnik: (nečitljiv).«

»Pisar« je najprej spravil pismo, ne da bi komu kaj črnil. Šele drugi dan, ko je prišla pošta — kdo ve kaj je pričakoval, popravek ali novo sporočilo, ki ni moglo več priti — je stopil v kuhinjo k Mariji in ji rekel, da je nekaj novega, ni sicer popolnoma slabo, dobro pa tudi ni. Zena je odvrnila: »Daj mi pisanje; močna sem!« Ko je pismo prebrala, je vprašala: »Kaj ne, Baltus, če je izginil, še ne pomeni, da je umrl?« — »Na srečo seveda ne! Vrnil se ni k svoji stoltniji zvečer, drugi dan, najbrže še tretji dan ne... Kaj takega se večkrat pripeti... Morebiti so ga ujeli?...«

Nesrečni mož je pozneje občaloval, ker jo je skušal potolažiti. Bila je junaška duša in je utihnila. V vasi, kjer je stanovala, je tako rekoč izginila. Odslej je niso več videli, da bi pri vratih na stopnicah se pogovarjala, ali pri vrtnarju kupovala sočivje, kadar ga je zmanjkalo. Ni marala hoditi na sestanke, kamor so rade prihajale njene prijateljice, celo take, ki so zalovale za sinovi. Tudi sprejemala ni tistih, ki bi radi go-

vorili o njeni bolečini. Zamahnila je z roko, kakor da bi zabrisala besede, ki so letele po zraku: »Hvala! Ni trebal Pusitte me!« Urno so jo slušali; nekateri so pa dejali: »Baltusova hira od bolečine.« Se njen svak Leon je ni mogel pripraviti do tega, da ne bi neprestano mislila na modri obrazek pogrešanega sina. »S kom govoriš?« je vprašal. »Ustnice se ti premikajo.« — »Zdaj s sinom, zdaj z Bogom.« je rekla. — »Pa kaj jima privadiš?« — »Naj se vrne!« — Treba se je bilo privaditi na bolešč, ki ni marala ne za prijatelje, ne za pomilovanje. Marija Baltusova je doma še vedno skrbno gospodinjila, sovražila prah, madeže in lenobo; nejevoljna je bila na solarje, če so lazili približno kuhinji ali vrta; še je bila udana možu, napram Orani pa nežna in jo je časih tako krepko občila, da je hčerka slutila: »Gotovo misli, da objema Nikolaja!« A ginilo ji je zdravje, ki je itak bilo vedno rahlo. V par mesecih je izgubila vso svežost, vso mladost. Dolgi obraz, vrat in roke so ji tako pobledele, da so otroci, ki so se igrali na trgu in jo videli mimo iti, doma pripovedovali: »Belo Oranino mamo smo videli!« In to ime ji je tudi ostalo, saj so ji mnogi rekli: »Pela mama«. A kmalu so ji dali drug, še bolj nenavaden naziv.

Preden se je to zgodilo, se je vojna nagibala h koncu. Koliko stvari je vznemirilo vsakega moškega ali ženske, ki je še živel na tem svetu.

Abbé Gerard se je vrnil. To je bil pri Baltusovih prvi dogodek, ki je pomenjal novo dobo.

Do junija 1918 je imela družina o njem le malo novic: tri ali štiri vsakdanje, strogo cenzurirane vrstice, pisane na dopisnice, ki so z znatno zamudo prihajale zdaj na brata Jakoba, zdaj na Hornjo na brata Leona Baltusa. Ko so neki popoldan sredi tega meseca gospodar, ženske in otroci, ki so bili namesto moških najeti za poljsko delo, odšli na travnike kositi in sušiti seno, je nenadoma stopil pred veliko

prozore opazovalo na tisoče ljudi, posebno smučarjev. Poizkus prevažanja piva v letalu in spuščanje sodčkov s padalom se je prav dobro obnesel. Listi poročajo, da je te vrste transport ne le mnogo urnejši kakor z drugimi prevozili, ampak tudi znatno cenejši. Oba razloga sta pač merodajna za to, da se bo ta način prevažanja pijače na planino Rax polagoma docela uvedel in udomačil.

Balkanski polotok je od davna znan po svojih zlatih rudnikih. Tako je že Filip Macedonski plačeval svoja vojna podjetja iz dohodkov zlatih rudnikov ob spodnjem Vardaru. Tudi Aleksander Veliki je črpal iz teh rudnikov ogromna bogastva. Kasneje so Rimljani preprečili nadaljnjo izkoriščanje.

Najslavnejši policist Nedavno je umrl v Los Angelesu v Ameriki najslavnejši detektiv na svetu William Allan Pinkerton, star 67 let. Sprva je bil trgovski pomočnik, a za ta posel ni čutil nobenega veselja. Vlekel ga je v policijsko službo in vstopil je v neko zasebno detektivsko podjetje. Kmalu je v novem poklicu dosegel najslavnejše uspehe in postal sla-

Lizije izsiliti denar, ali pa je hotel Lucijan na ta način priti do večje vsote?

Arnat je zmignil z ramami:

To ni resno, moj dragi otrok. Ne bom plesal, kakor bo žvižgala ta Lizija, ki si predstavlja, da bo prestrašeni oče plačal vse, samo da prepreči družabni škandal.

Začuli so se koraki, ki so se bližali pisarni. Arnat je umolknil in hitro skrtil pišmo. Njegova soproga in Cecilija sta vstopili. Soproga ni smela vedeti te stvari, za-

SLOVENSKI LIST

Izjava ob ponedeljkih zju raj, prinaša poleg vseh najnovejših novice obče zanimljive tedenske opazovanja pod naslovom „Med tednom“, nedeljski spirti in krasni romi n. „Le o strahotah 1793“. Pišite, da se vam pošlje na ogled. Naslov: »SLOVENSKI LIST«, Ljubljana - Juzoslovska tiskarna

kaj preveč bi trpela, Cecilija pa je bila še preotročka, da bi mogla kaj takega razumeti...

Postala je bila krasno, dvajsetletno dekle. Bila je velika, vitka, njeni zlati lasje so jo napravljali posebno privlačno, vendar je imela še nekaj otroškega na sebi, kar jo je delalo prav posebno ljubko.

Kako velika razlika je bila med pogledi teh dveh deklet. Eni so bili lahni in smehljajoči se, drugi pa temni in resni in so se blesteli.

(Dalje prih.)

Za delavskega otroka.

Velika beda, ki sili danes po industrijskih krajih delavskega očeta in mater v tovarno na delo, je povzročila, da je delavski otrok danes skoraj brez vzgoje, brez oskrbe, brez ljubezni — prepuščen samemu sebi in cesti.

Starši se ne morejo brigati mnogo zanj; delo jih ubija in jim jemlje vse možnosti ustvariti družinsko domačnost.

Temu zlu, ki ugonablja našo mladino, skuša odpomoči na eni strani državna oblast, na drugi pa krščanska ljubezen.

Dan za dnem vidimo, koliko blagoslova v tem oziru prinašajo krščanske ustanove: Zavetišča in sirotišča.

V zavetišču so otroci podnevi, kadar še ne hodijo v šolo ali pa ko že hodijo, kadar nimajo starši časa.

Tu so pod nadzorstvom redovnic, ki jim nadomeščajo toploto materino in jih skrbno negujejo in vzgajajo v duševnem in telesnem oziru.

Povsod, kjerkoli so danes pri nas že take ustanove (imamo jih, hvala Bogu, že precej), so kakor središča božjega blagoslova, ki vidno rosi na nje in na vso okolico.

Da bi vse take in slične ustanove rasle, Bogu v čast, ljudem pa v korist in prospeh; da bi jih bili lahko deležni tudi po onih delavskih krajih, kjer jih danes še ni!

BRINJE in FIGE

nudi najceneje
Fran Pogačnik, Ljubljana — Dunajska cesta 36.

NAZNANILA.

n Na Ovsinah pri Podpartu bo v petek, sv. Valentina dan, 14. februarja vsakoletni veliki cerkveni shod. — Sv. maše bodo ob 7, ob 9 ter 10; pridiga pa ob pol desetih. Po zdaji sv. maši bo darovanje. — Cantivei in častivke sv. Valentina, ne zamudite!

n Katol. slov. izobraževalno društvo v Dolu pri Ljubljani naznanja, da se bo vršilo v nedeljo dne 9. februarja zanimiva žaloigra »Požigalec« v petih dejanjih. Pričetek ob pol 4 popoldne. Vabijeni stari in mladi.

n Prosvetno društvo v Borovnici vprizori v nedeljo dne 2. svečana ob 3 popoldne »Lumpacij vaqabunde« ali »zanikrna trojica«. — K obilni udeležbi vabi — odbor.

LE SE KRATEK ČAS

homo vnovčevali 20%, kronske bone, požurite se, ako jih mislite oddati. Kupujemo jih po dnevni ceni.

MENJALNIGA REICHER & TURK -- Ljubljana
Prešernova ulica 44 Stev. telefona 2598

Zobotrebce

kupuje po najvišji dnevni ceni v Ljubljani na Bregu
štev. 20 nasproti mostu Sv. Jakoba

8

družinsko hišo suh duhovnik z majhnim in upognjenim nosom, duhovnik, ki je bil zdaj podoben staremu menihu, ki ga je omililo globoko premišljevanje o smrti. Z leskovo palico je trikrat potrkal na lesena vrata. Ker se ni nihče oglašil, se je vsedel na stopnico pred pragom.

Orana, ki so jo večkrat videli na kmetiji, ga je opazila na robu travnika, kjer je delala. Z jasnim in drhtečim glasom iz napetih ustnic je zaklicala: »Stric Gerard! On je! Vojne je torej konec?«

Vojne še ni bilo konec. Nemci so izpustili duhovnika Gerarda s prav takimi razlogi, s kakršnimi so ga zaprli. Nekega jutra so mu rekli: »Svobodni ste.« Lorenci so v takih skrivnostnih dogodkih hitro našli nekaj upanja in so rekli: »Narod, ki je silno trd, kloni, najbrže mu trda prede...«

V takem pravilnem raziranju so jih potrjevale govorice, ki so krožile po Lorenzi. Preveč svobodne in na javnem trgu si niso upali govoriti, pač pa so si na potih, v gozdu ali v hišah, kadar so bili sami Lorenci skupaj, pripovedovali novice, ki niso bile vse resnične, toda vse so bile vesele. Starčki, ki so imeli toliko vzrokov, da bi žalovali, so se vzradostili. Če si jih vprašal: »Kako je?« si jim videl plamenček v očeh, ko so odvrnili: »Izvrstno!« Beseda premirje — kakšna beseda! — je že kakor ptica selilka z milim petjem šumela po slivovih vejah. Na Križu so jo prvi izgovorili domači vojaki, ki so prišli na dopust in pripovedovali: »Nemški vojaki se ne marajo več vojskovati. Čutijo, da so premagani. Premirje ni več daleč!« Kaj so zvedeli septembra? In to pot je bila novica popolnoma sigurna: cesar se je s posebnim vlakom pripeljal v Courcelles-Chaussy triindvajsetega ob treh popoldne. Vsi so poznali cesarski grad, petnajst kilometrov od Metzja. Prav blizu postaje Courcelles stoji Urville, žolti grad, ki nikakor ni videti cesarski in ga je moral cesar

kupiti, ker se ni mogel polastiti kakega starega, plemenitškega gradu. Že od leta 1910. ga ni bilo nikdar tukaj. Čemu je prišel zdaj? Ukazal je, naj grad izprazni. Komaj četrte ure se je pomudil, toliko, da je izbral, kaj naj odpeljejo. Dvesto metrov od tod ga je čakal njegov posebni vlak. Nekaj dni pozneje je osem cesarjevih hišnih služabnikov pobralo preproge, stenske ure in lestence in jih spravilo v zaboje; stole, naslonjače in postelje so pa vse navzkriž naložili na vozove in odpeljali naravnost v Berlin. To so naredili očitno in niso prav nič prikrivali. Radovedneži so se približali in skrili za grme v malem meščanskem parku ali na poti blizu postaje. Videli so, da se neljubi gost ne namerja več povrniti. Po kmetijah in trgovinah in po malomestnih ulicah so pozdravljali ta dogodek. Lorena ni več dvomila o svoji rešitvi. Skrivaj je mrmljala: »Srečno pot, Gigil!« V oktobru bo pa spoznala, da je čas že jako blizu.

To pot se jim je novica zdela sprva neverjetna, pa je le bila resnična. Cesar je zapustil bojno črto pri Saint-Michelu, krenil kakor prej omenjeno grajsko pohištvo proti vzhodu in dospel v vas Vatismont ob glavni cesti v Saarbrück. Mnogo prič je bilo tukaj, ki so stali za okni in pridrževali sapo: očetje, matere in otroci v gručah. Kajti cesar gre tod mimo; spremlja ga generalni štab vojnih častnikov in dvora. Vojaki so razvrščeni po ulicah in po trgu; povelja se oglašajo in godba naznanjajo, da je tukaj. In res je že tukaj! Na konju je in na obeh straneh ga spremljajo orjaki in vojaški obleki tako tesno, da je škorenj ob škornju. Cesar je čmeren, upognjen in jaše molče, ko je tromba utihnila. In najdrznejši izmed gledalcev so privzdignili zastore in zapazili, da so vojaki brez orožja. Je li mogoče? Nobene puške! Nobenega samokresa! Balo so se napada in so razorožili častno stotnijo! Cesar ni bil si-guren ničesar — razen svojega poraza.

ven. On je spravil najprebrisanjše zločince v roke pravice. Ustanovil je sam svoje detektivsko podjetje in številne podružnice po vseh velikih mestih sveta. V službi je imel nad 3000 agentov. Kar je pa posebno značilno zanj, je to, da je znal v npravnem oziru globoko vplivati na zločince ter je mnoge privedel nazaj na pot poštenja in časti. Umrljivo je, da je Pinkerton veliko zaslužil, saj je imel svoje podpiratelje med največjimi bankami in zasebnimi bogataši. Njegova zapuščina znaša 20 milijonov dolarjev.

Pri naboru. Rekrut: »Če me kaj boli? Naduho imam, gospod polkovni zdravnik, želodec me boli, pa nervozen sem in napihljen vrat imam, pa srčno hibo.« »Res, potem bo junaska smrt za domovino dobral Potrjen!«

Ženske v Nemčiji. V Nemčiji je 11-5 milijona žensk, ki delujejo v raznih poklicih. Med temi je 6-8 milijona neomoženih, 3-6 milijona poročenih, 1 milijon ločenk in vdov.

Ognjenik Etna na Siciliji ima razen glavnega 250 stranskih žrel.

Tudi Vi

boste lahko s ponosom zri na svoje perilo, ako boste za pranje uporabljali dosledno le pravo terpentinsvo milo Gazela.

GAZELA MILO

Naročajte „Domoljuba“!

MESTNA HRANILNICA V RADOVLJICI

ustanovljena leta 1896.

naznanilo da je z dnem 27. januarja 1930. začela poslovati njena

podružnica na Jesenicah
v bivši Hauptmanovi sedaj Presterlovi hiši severno od kolodvora.

Daje Hipotekarna posojila na amortizacijo, kredite v tekočem računu, proti zastavi menic, posestev itd.

Sprejema vloge na knjižice, telošči račun in obrestuje časovno na ugodneje.

Račun Poštne hranilnice št. 10.431
Uradne ure vsak delavnik od 9-14 ure

SADJARJI! -- Pokončute
sadne škodljivce z

ARBORIN^{SM}

Arborin uporabljamo z najboljšim uspehom v zimskem in pomladanskem času, ko se ni lista na drevju. -- Z Arborinom uničimo krvavo uš, listne uši, kaparje, z ním odstranujemo rane krove itd. -- Proizvajalec:

„CHEMOTECNA“
družba z omejeno zav. zo
LJUBLJANA - MESTNI TRG 10

Ljudska posojilnica

reg. zadruga z neomejeno zavezo v Ljubljani

obrestuje hranilne vloge po naiugodnejši obrestni meri, vezane vloge po dogovoru ter brez vsakega odbitka. -- Tudi rentni davek plačuje posojilnica sama.

Svoje prostore ima tik za frančiškansko cerkvijo v lastni palači, zidani še pred vo. no iz lastnih sredstev. Poleg jamstva, ki ga nudi lastna palača, veleposestvo in drugo lastno premoženje, jamčijo pri Ljudski posojilnici kot zadrugi z **neomejenim** jamstvom za vloge vsi člani s svojim premoženjem, ki presega večkratno vrednost vseh vlog.

Hranilne vloge znašajo nad 160 milijonov Din.

Za nakup

železa, pločevine, kovin, cementa, štorje, strešne lpenke, peči, štedilnikov, žel. blagajn, vodovod, cevi, sesalk, tehtnice, oai, voznihi peres, mrež, žag, post, vložkov, morske trave, žime, kotlov, kuhinj, posode, mesoreznic, okovja za stavbe in pohišstvo, gradja za obrtnike in kmetovalce, verig, konjskih z voznihi plaht, barv, firmeža, terpentina, tera, strojnega, prašnega olja in karbolineja.

se priporoča

trgovina z železnino A. SUSNIK,
LJUBLJANA, Zaloška cesta.

Z glavo ob zid

bi bitaili, ako nas ponovno napade zobobol...

Ako tudi Vi trpite na tem, tedaj samo nekoliko k-pije pri etno d e-čega Fellerjevega B-saf-aida na bombaž in v piskav zob a na lva obklat ek z B-saf-aidom — in bolečine prenehajo! „Elsa-aid“ z varovan z ekonom! Ze 33 let je povsot cenje o to pre-ku-eno narodno sredstvo in kosme i-kum. — Poizkusite za za u-laženjo bo-ččin pri revmat amu, prot-nu, pre-hlajenju, ne-veznosti, kot zaš-ito proti gi-ru; no ranje za sladko-ju proti že-lođenim kreem, s abos im in kašlju.

To pomaga!

V lekarnah in vseh pošto-nih trgovinah: polskusna steklenica Din 6'—, dvojna steklenica Din 9'—, spocialna steklenica Din 26'—.

Po poš-ili najmanje 1 zavoji z 9 polskusnimi ali 6 dvojnimi, ali 2 spocialnimi, tekle-licama steno Din 62'—, Dva tuba zavoja s poš-ito in zavojem samo Din 102'—, Naročila na naslov

EUGEN V. FELLER, lekarnar,

Stubica Donja, Elsa trg 16.

Ako na prebrujete dobro odvajalno sredstvo, ki krepi želodce, tedaj zahtevajte Fellerjevo Elsa kroglice, 6 škatljice Din 12'—.

Kovačiči

Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premog Vam nudi Družba Iirica, Ljubljana
Dunajska c. 46. Telefon 2329

Edino najboljši šivalni stroji in pletilni švic. „Dubied“ stroji ter kolosa za rodbino, obrt in industrijo so le

Jos. Detelinca

Gritzner, Adler

Najnižje cene! Tudi na obroke

Ljubljano

blizu Prešernovega spomenika.

Pouk v vozeju brezplačno.

na Viteške varančija.

PREKLIC.

Podpisana Alojzija Kokalj preklicujem in obžalujem vse žaljive besede, ki sem jih 4. t. m. govorila o gospodu Ivanu Levu z gospodični Mariji Podboršek. Imenovana prosim tem potom odpuščenja in se jima zahvaljujem, da sta odstopila od tožbenega postopanja.

Smartno ob Savi, 20. januarja 1930.

Alojzija Kokalj.

Dve posestvi sta naprodaj v Šemberku, 10 minut oddaljeno od Staroga loga pri Kočevju. Hiša št. 2 z gospodarskimi poslopji in vodnjakom, hiša št. 19 z gospodarskim poslopjem, z opeko krit kozolec in zemljišče (vrt, njive, travniki, pašniki in gozdi) v skupni površini. Izmeri 4 ha 28 a 15 m². Cena za vse skupaj 32.000 Din. Pojasnilo daje R. Koritnik, trgovec, Kočevje.

Mali oglasnik

Vsaka drobna vrstica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Kovaškega vajenca

15 do 17 let starega sprejemem takoj na 3 leta. Hrana, stanovanje in perilo pri mojstru. Z vsi oskrbo brez doplačila 4letna učna doba. Drugo po dogovoru. Ivan Krašovec, kovač in podkovski mojster, Tomišelj p. Ig pri Ljubljani.

Dehia, ki bi bila vajena kmečkega dela, se takoj sprejme. Od 24 do 35 leta imajo prednost. Henrik Bitenc, Vižmarje 77, p. St. Vid nad Ljubljano.

Prodajam gabriče

za živo meo. Franc Vršič, Rožički vrh p. Sv. Jurij ob Ščavnici.

Goniina jernena,

prvovrstna in trpežna lastni izdelek, priporoča Ivan Turšič, Vrhnika 186.

Mizarskega vajenca

sprejme VIDMAR Sp. Siska.

Po vseh krajih iščemo

moške in ženske, kjer imajo svoj poklic in bivališče. Dnevni zaslužek Din 250'—, — Prijaviti se TEHNA, Ljubljana, Mestni trg št. 25/1.

Modroce posteljne vložke, divane in tapetnišve izdelke nudi najceneje Rudolf Radovan, Kerkov trg 7.

Valenca za kamnoseško obrt sprejme takoj KARL NOVAK, kamnoseški mojster, Št. Vid nad Ljubljano. - Oskrba v hiši.

Zastopnike za kolosa in šivalne stroje sprejememo v vsakem kraju pod zelo ugodnimi pogoji. Ponudbe na »Centra« v Ljubljani, poštni predal 248.

Brine za žganjekuho a Din 275 nudi Sever & Komp., Ljubljana.

Proda se nova delavnica po zelo ugodni ceni. 11 m dolga 6 m široka ob Tržaški cesti s stanovanjem ter 1100 m zemljišča, primerno za vsako obrt. Gregorin Ivan, Vič pri dolgem mostu št. 85.

Puhasto perje kg po 38 Din, razpošiljam po povzetju najmanj 5 kg. Potem čisto belo gosje kg po Din 130'— in čist beli puh kg Din 300'—, L. Brozović, kemična čistilna perja, Zagreb, Ilica 82.

Čevljarski stroj

star se poceni prodaj pri Hodnik Karol, Vrhnika 178.

Pouk v krojnem risanju in prikrojevanju damskih oblek daje redno za dom in poklic edino strokovno izprašana učiteljica in lastnica modnega atelje ROZA MEDVED, Ljubljana, Mestni trg 24, III. nadstr. nasproti magistrata. Kroji po meri.

Stello pokošeno prodam. Iz celega gozda, odvoz ugoden. Prodaja se na vozove. Iščem tudi delavca za košnjo. Ponudbe na lastnika Viktor Omersa, Kranj.

Čevljarskega vajenca

sprejme J. Marolt, Sardinja vas p. Sp. Hrušica pri Ljubljani.

Prtilična hišica

na Dolenskem, z dvema sobama, kuhinjo in z malim vrtičkom se prodaj. Cena nizka. Poizve se pri gosp. trg. gostilni. Trapučarju vas Log, p. Boštanj ob Savi.

Iščem fanta pridnega

in poštenega 14 let starega za mlinarskega vajenca. Nastop takoj! Hrana in stanovanje v hiši. Janez Kersnik, št. 7, Ribno pri Bledu.

Kovaškega vajenca

v starosti od 14 do 16 let, sprejme Jožef Okorn, rodniki kovač, p. Sorica.

Salomit

ZA DOKRIVANJE
STREH
ZA OBLAGANJE
STEN
ZA ELEKTRIČNE
IZOLACIJE
CEVI ZA
KANALIZACIJE

St. 122. Kovinska anker-roskoplj. s sekundnim kazalcem, dobro koleseje, radni in svetilkačo se stev. Ite in kazalec samo D 94-
St. 122-1. Ista brez sekund. kazalec D 67-

Ure, zlatnino in srebrnino

kupite najboljše in najcenejše — pri stari priznani tvrdki

H. SUTTNER -- LJUBLJANA I

Prešernova ulica Stev. 4

St. 125. Budilka 16 cm vis., dobro koleseje, svetlo jantstvo . . . . . Din 49-
St. 126. Enaka 19 cm - isola . . . . . Din 64-20
St. 106. Enaka z r. a. il. 5 ev. in kazalec . . . . . Din 76-
St. 120. Kovin. žepna ura z dobrim kolesejem in 3 letno jam-tvo . . . . . Din 44-
St. 121. Enaka z radij. svetilkami in kazalec Din 55-

Največja in najsolidnejša razpošiljalnica — Razpošilja v vse kraje tu- in inozemstva
Lastna protokolirana tovarna ur v Švici znamc' TKO - OM'KO - AXO

ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI CENIK!

China srebrno jedilno orodje

s 50 letno pismeno tovarniško garancijo

Pljučne bolezni so ozdravljive!

Pijučna tuberkuloza — Sušica — Kašelj — Suhi kašelj — Zestuzenje — Nožno potenje — Bronhialni katar — Katar v grlu — Sluzni kašelj — Izmetek krvi — Vzdigovanje krvi — Tesnoba — Ritmatično hropanje — Zbadanje i. t. d., so ozdravljivi!

Tisote ozdravljenih!

Zahtevajte takoj knjigo o moji

novi umetnosti hranjenja

ki je že mnoge rešila. Ona pomaga pri vsakem načinu življenja, da se bolezen hitro premaga. Telesna težina se poveča ter polahno poapnenje končno zaustavi bolečino.

Resni mošče zdravniške znanosti potrdijo prednost moje metode ter jo radi priporočajo. Čimprej zavzete z mojim načinom prehranjenja, tembolje bo za vas.

Popolnoma zastoni dobite mojo knjigo, iz katere boste črpali mnogo koristnega znanja. Kogar torej mušije obolevati, uder se hoče naglo osvoboditi svojih bolečin na temeljni in varni način, naj piše še danes. — Opetovano opozarjam, da prejmete popolnoma brezplačno, brez vsake zavze s svoje strani moja polasnila in bo Vaš zdravnik gotovo pritrtil temu

novemu načinu Vaše prehrane

ki jo označujejo kot izborno prvi profesorji. V Vašem lastnem interesu je torej, da takoj pišete, in Vas bo nato vsak čas lahko postreglo moje odelno zastopstvo. Črpate pouk in modro voljo za zdravje iz knjige izkušenega zdravnika. Vsebuje okrepitev in življenjsko uteho ter temelje ozir na vse bolezni, ki se zanimajo za sedanje stanje z razsvetljenega zdravljenja olinje.

Moj naslov je:

Georg Fulgner, Berlin-Neukölln

Ringbahnstrasse 24, sbt. 617 (Deutschland)

Mođer gospodar si nabavi

TRAVERZE

že sedaj, da ne bo imel spomladi šk'bi in nepotrebnih stroškov. Traverze v vseh dolžinah in profilih, TRBOVELJSKI CEMENT v papirnatih vrečah ima najceneje v zalogi

STUPICA FRANC, železnina
Ljubljana - Gosposvetska c. 1

Najpopolnejši

STOEWER

šivalni stroji

za šivilje, krojače in čevljarje ter za vsak dom.

Preden si nabavite stroj, ogledite si to izrednost pri tvrdki

L. Baraga,

Ljubljana

Seienburg, ul. 6

Brezplačen pouk 15 letno jamstvo.

Ajdova moka Din 4-

Polenta, zdrob 3-

Korzna činkv. moka 275

Pšenična jednodna moka 320

Razpošiljam vsako množino od 25 kg naprej.

Pavel Sedel, umetni mlin

Javornik, Gorenisko.

za izdelavo ajdovih in korznih

NE BOSTE OZEBLI,

Din 49-

Din 59-

Din 59-

Din 59-

Din 59-

Din 49-

Din 69-

Hot

ako doma nosite toplo obutev